

Драп'ятий Євген Михайлович
заступник Голови Федерації
професійних спілок України

ДО ПИТАННЯ УКРАЇНСТВА ПРОФСПІЛОК

Ця стаття має на меті короткий огляд історії Федерації професійних спілок України (далі – ФПУ) як всеукраїнського добровільного об'єднання всеукраїнських профспілок та профспілкових об'єднань АР Крим, областей, міст Києва і Севастополя, а також щодо застосування назв «всеукраїнських», «українських» рад, профспілок, товариств, спілок та організацій, які утворювалися для захисту працівників на теренах України і діють сьогодні.

Суть розгляду і вивчення цього питання полягає у тому, що окремими антипрофспілковими силами поширюється дезінформація про українські профспілки, зокрема щодо Федерації професійних спілок України не як всеукраїнського об'єднання, а як загальносоюзної громадської організації колишнього Союзу РСР.

Тактика подачі суспільству викривлених понять, визначень, фактів чи звинувачень та поведінка цих сил – не новизна, особливо в історії України та українського народу, зокрема щодо профспілок, які є частинкою нашої країни і народу.

Традиції фальсифікації історії, подій, підміна дат, цифр, викрадення, «випадкові пожежі» і знищення архівів, фактів, свідків, навіть народів – це арсенал інструментів і знаряддя ординської, російської імперії та її спадкоємців: більшовицької комуни, советського союзу і сьогоднішньої терористичної путінської росії.

Підтвердження цього у ХХІ столітті є окупаційно-терористична війна росії проти Української держави та геноцид українського народу під вивіскою «спецоперації», з наративом, що це землі росії і така країна, як Україна не існувала, і створив її лєнін. А тоді ж як сприймати 400-літні історичні російські факти заборони української мови, культури, мистецтва, літератури, а також укази та постановлення імператорів, генсеків та їм подібних про виселення, голодомор і знищення українців, масові депортації, арешти, заслання, смертні вироки та розстріли інакомислячих – під клеймом «врагов народа». Майже усі кроваві злочини імперії, комуни, а потім радянщини здійснювалися від імені «народа», в інтересах «народа» і на «захисту родіни, партії, народа».

На щастя, не всі архіви горять і сьогодні достовірних матеріалів підтвердження цих злочинів виявлено і збереглося достатньо як в Україні, так і в інших країнах, незважаючи на політику росії щодо їх знищення чи фальсифікації. Невеличкий відступ від теми, але пов'язаний з її наслідками щодо взаємовідносин росії з Україною. Сама росія, а правильніше московія, як імперія виникла внаслідок знищення і вбивства сусідів – племен і народів,

захоплення їхніх земель і територій (Новгородщина, Суздальщина, Казань, Урал, Сибір і десятки інших), які сьогодні є її колоніями. Це країна-плагіат, яка кольори прапора взяла від Нідерландів, після того як сатрап Петро-1 побував у Голландії. Герб «двоголовий коршун» московія успадкувала від монголо-татарської орди. Історію московія вкрала від Київської Русі-України, знищуючи докази українства і переписуючи її століттями, видаючи себе за слов'ян, а не угро-мокшів. Тому московіти ненавидять інакомислячих, у тому числі русинів, росів, слов'ян, українців. Отже, ніякі українські чи всеукраїнські назви громадських рухів, товариств не мали права на існування у московсько-російській імперії.

Становлення українських робітничих рад, профспілок, організацій і товариств у XIX та XX століттях теж зазнало шовіністичної «опіки» від москово-російських «уполномочених» наглядців на українських землях, у вигляді їх заборон, покарань та розстрілів за страйки, акції спротиву, публічні виступи, а також за національною чи мовною ознакою. Масові факти такого ставлення російських сатрапів до робітників, селян та інших жителів та їх організації на українських землях опубліковані у Хронології історії України [1] та История Украинской ССР [2].

Для прикладу, дві події із цього хронологічного довідника мовою оригіналу: «1892, 2-6 августа, Юзовка (сьогодні Донецьк). Стачка, волнения шахтеров и металлургов, в которых принимало участие 15 тыс. человек. Волнения сопровождались столкновениями с полицией и казаками, применившими оружие. Убито около 100 рабочих, 500 арестовано». [3] Там же: «1899, 10-15 июля, Мариуполь. Забастовка 5 тыс. рабочих заводов «Никополь» и «Русский Провиданс» с требованиями улучшить условия труда, повысить зарплату. Сопровождалась стычками с войсками, 2 рабочих убиты, 4 ранены, 150 арестованы, более 500 уволены» [4]. Наведу ще один факт із зазначеної книги: «1905, 11-12 октября, Екатеринослав (сьогодні м. Дніпро). Всеобщая стачка рабочих, сопровождавшаяся демонстрациями и митингами, устройством барикад и перестрелками между рабочими и войсками. Убито и поранено 72 человека» [5]. Російський почерк вирішення цих подій дуже схожий на розправу з Євромайданом 2014-го року, розстріли і загибель Небесної Сотні.

Зауважую, на прикладі цих трьох фактів, що на мирну поведінку і вимоги робітників в Україні росія відповідає застосуванням військ, жандармерії і поліції, які розстрілюють, б'ють, арештовують учасників мирних заходів. Це саме спостерігається і в сьогоденній росії відносно інакомислячих

Щодо профспілок, які не влаштували з будь-яких причин, то підходи в росії дуже традиційні: відмова в легалізації профспілки, закриття як не легалізованої чи з надуманих причин, заборона діяльності або ліквідація з елементами погромів і конфіскації. Щодо засновників або учасників, як до неблагонадійних осіб, застосовувалися «профілактичні і фізичні заходи перевиховання» – допит, арешт, заслання, побиття, розстріл. Декілька фактів щодо профспілок із зазначених видань: «1905, июнь, Екатеринослав. Создание нелегального профсоюза рабочих и служащих Екатеринославской железной

дороги. Разгромлен в декабре 1905 г. восстановлен в июне 1906 г. [6], «1905, ноябрь, Екатеринослав. Создание нелегального профсоюза печатного дела. Легализован в июле 1906 г. Закрыт в декабре 1907 г.» [7], «1905, декабрь. Киев Создание массового нелегального профсоюза рабочих печатного дела (1800 человек). Легализован в ноябре 1906 г., закрыт в июне 1907 г., восстановлен в июле 1908, закрыт в октябре 1908 г...», «1906, июнь, Екатеринослав. Создание и легализация профсоюза металлистов (1550 членов), закрыт 1909 г.» [8], «1909, 16 декабря. Екатеринослав. Закрытие царскими властями 14 профессиональных союзов города» [9], «1910, 1 листопада – закриття в Харкові «Товариства взаємодопомоги осіб, що займаються ремісничою працею», товариство існувало 11 років, об'єднувало металістів» [10].

Таких фактів «усмірення» працівників сотні по всіх регіонах українських земель російської імперії. Проте в історичних джерелах ми не знаходимо цивілізованих підходів у росії щодо розв'язання цих соціальних, трудових, економічних проблем робітників, селян, ремісників, учителів та інших громадян, які в цей час існують і застосовуються у європейських країнах, зокрема, такі як: діалог, перемовини, домовленості, договори, угоди, врахування думки сторін – роботодавця і найманого працівника, взаємні зобов'язання. Росія своєю поведінкою та з особливим інформаційним пафосом підкреслює, що вона та її цінності вищі Європи, і ця цінність у їхньому гімні «Боже царя храни». Їй чужа демократія, свобода слова, рівність, воля, повага, гідність людини і це дійсність, реальність, що росія особлива, бо для неї люди – це ніхто і ніщо, їхнє життя – це ламаний гріш, їх (людей) можна продавати, програвати в карти, міняти на породистих собак, чи просто для розваги зашмагати кнуром до смерті чи тисячами посилати на смерть для участі в окупаційних війнах росії, завойовувати нові території чи «допомагати» у «визволенні порабощонним» народам Африки, Азії, будь-де, у побудові соціалістичного чи комуністичного як у росії «світлого майбутнього».

Оскільки сьогодні ми живемо в умовах терористичної війни з боку росії, яка щоденно вбиває українських громадян, і наше суспільство достатньо травмоване втратами рідних і близьких, наших воїнів і захисників, не стану більше наводити історичні факти знищення росією українських працівників та профспілковців.

Актуалізую поняття щодо назв «всеукраїнська», «всеукраїнський», «українська», «українські», які стали притаманними і застосовували та й нині застосовують у своїх назвах профспілки, робітничі ради, товариства, у тому числі щодо ФПУ як всеукраїнського профспілкового центру, а не загальносоюзної громадської організації колишнього Союзу РСР.

Зрозуміло, що ці терміни були під заборону в імперії, а ті громадські організації, які їх озвучували чи вписували у свої назви, жорстоко придушувалися царатом і зазнавали арештів, закриття і покарань. Яскравий приклад – арешт Т. Шевченка, М. Костомарова, П. Куліша та інших осіб за організацію, як нам було подано всіма владами, навіть і сьогодні, за участь у

Кирило-Мефодіївському товаристві. Але, коли ми відкриємо ці документальні матеріали, то (в оригіналі) на титульній сторінці «Архива III-го отдѣленія собственной его императорскаго величества канцеляріи, написано: Обь украино-Славянскомь Обществе. О художнике, Шевченко. 1847 года» [11]. Так, що сама назва вже є виразом для арештів та заслання, а слово «украино» з усіх чотирьох слів ще й з маленької літери.

Тому сподіватися на те, що у російській імперії профспілки могли мати назву українська чи всеукраїнська – це не реальність, а виняток, як це сталося із Всеукраїнською учительською спілкою (ВУУС) – професійно-політичною українською організацією вчителів і діячів народної освіти, створеною навесні 1905 у Києві за ініціативи Б. Грінченка, В. Доманицького, С. Єфремова та інших, і то, як відділення Всеросійського учительського союзу, яка проіснувала до 1907 року [12].

Початок вільного створення, озвучення і присвоєння цих назв припадає на період першого розпаду російської імперії, 1917-1918 роки, на час створення Української Центральної Ради (УЦР), Української Народної Республіки (УНР), а також час створення більшовицьких партій і багатопартійності в Україні, які хотіли мати вплив на українських працівників. Таким чином, влітку 1917 року в Україні існували дві альтернативні політичні робітничі організації, які очолювалися протиборствующими групами соціал-демократів [13].

Масове утворення робітничих, селянських рад, спілок, профспілок, товариств у містах і селах України спонукає їх до об'єднання і проведення установчих зібрань. Спостерігається два центри проведення всеукраїнських зібрань, проукраїнських заходів у м. Києві та пробільшовицьких у м. Харкові.

У цей період значну роль у становленні українського робітничого і профспілкового руху відіграє Українська Центральна Рада, як орган відродженої у 1917 році української державності, яка скликала 11-14 липня 1917 року I-й Всеукраїнський робітничий з'їзд [14]. З'їзд став історичним: на ньому було обрано Всеукраїнську раду робітничих депутатів, яка у повному складі увійшла до Української Центральної Ради як всеукраїнського парламенту. Програмою для розгортання профспілкового будівництва стала «резолуція у справах організацій», де зазначалося про утворення професійних та культурно-освітніх організацій, кооперативних товариств і про ставлення робітників до селянства, що створювало передумови для створення профспілок серед сільськогосподарських робітників. А також створено державний орган – Генеральний Секретаріат праці. [15,16,]. У липні – серпні 1917 відбувається Перший з'їзд Української профспілки залізничників, який проголосив головним принципом профспілкового будівництва об'єднання робітників з метою підтримки національного відродження [17].

Утворення Української Народної Республіки 20 листопада 1917 року та проголошення повного суверенітету України 22 січня 1918 року визначили найголовніші принципи устрою Української держави та економічні й політичні основи. Було розгорнуто широку законотворчу роботу, зокрема й з питань упорядкування праці, прийнято низку законів, створено Міністерство праці

УНР, Міністерство ініціює створення різного роду рад і комісій для розгляду важливих питань, пов'язаних із працею і до яких входять представники всеукраїнських спілок. Як приклад, «8 квітня 1918 року, із складу комісії для розбору конфліктів по праці і комісії для розробки регламенту увільнення робітників і службовців створюється спеціальна комісія,... до якої запрошувалися представники міністерств, роботодавців і профспілок, зокрема: Центрального комітету професійних спілок цукрової промисловості, профспілки працівників сільськогосподарських економік, Всеукраїнської селянської спілки, Всеукраїнської Ради робітничих депутатів, Центрального бюро професійних спілок. Такий склад давав можливість вислухати всі зацікавлені сторони, тобто представників протилежних політичних і суспільних сил і прийняти компромісні рішення [18]. У середині травні 1918 року у Києві відбувається II-й Всеукраїнський робітничий з'їзд. З'їзд, крім традиційних питань про поточний момент, розглянув також проблеми профруху і форми будівництва професійних організацій, про заводські комітети та контроль над промисловістю, боротьбу з безробіттям і т.п. [19].

21 травня 1918 року у Києві було скликано Всеукраїнську конференцію професійних спілок. За рівнем представництва конференцію можна прирівняти до з'їзду, оскільки на ній було репрезентовано 311 місцевих професійних організацій із 105 населених пунктів з усіх (на той час) губерній України, а також області Війська донського, делегати районних, крайових об'єднань, центральних робітничих профспілок, 27 міжпрофспілкових об'єднань. Разом 443 делегати представляли 497 064 членів профспілок [20].

Всеукраїнська конференція професійних спілок схвалила Статут Всеукраїнського центру професійних спілок, обрала керівний орган професійних організацій – Уцентропроф у складі 25 осіб.

У політичному плані Конференція переважною більшістю підтримала гасла демократичної Української держави, відкинула встановлення влади рад, а також Уцентропроф заявив про свою незалежність від ВЦРПС, яка була підпорядкована більшовицькій партії. Таким чином, Конференція обрала шлях незалежності українського профспілкового руху від влади, розробила стратегію профспілкового руху в умовах Української держави, на відміну від I-го Всеукраїнського з'їзду профспілок у Харкові (27 квітня – 4 травня 1919 р.) під керівництвом більшовицької партії, на якому «делегати съезда решительно осудили меньшевистский лозунг “независимости” профсоюзов от Советского государства и Коммунистической партии”, а також “Съезд выразил недоверие Уцентропрофу и вынес решение о его ликвидации”, що згодом призвело до повного одержавлення профспілок [21], [22].

Із вищенаведених матеріалів періоду відродження Української держави на початку XX ст. вже є достатньо аргументів про те, що профспілки у своїй державі мали національну складову приналежності до свого народу, своєї країни – України.

Навіть подальша, з 1919 року до 1948 рік, більшовизація, комунікація, русифікація та радянська не змінили підходів українських профспілок до

визначення їх статусу і назв, як органів так і організаційних зібрань, зазначаючи яких працівників вони представляють і якої країни, навіть якщо вона є колонією чи частиною будь-якої форми імперії, російської чи радянської. Підтвердженням цьому є створення Української республіканської Ради професійних спілок. Так, 29-30 листопада 1948 року у м. Києві відбулася I-а Українська республіканська конференція профспілок. У роботі Конференції взяли участь 473 делегати, від 32 республіканських комітетів профспілок, 11 центральних комітетів профспілок та 25 областей Української РСР, які представляли 4 378 369 працівників – членів профспілок. Конференція прийняла рішення про створення Української республіканської Ради професійних спілок. Наголошую, створення Української республіканської Ради професійних спілок, а не загальносоюзної громадської організації. Конференція визначила напрями роботи та завдання її членських профорганізацій, обрала керівний орган – Українську республіканську Раду професійних спілок у кількості 55 осіб, обрала кандидатів у члени Української Ради профспілок у кількості 20 осіб та обрала членів Ревізійної комісії у кількості 9 осіб. [23].

30 листопада 1948 р. відбувся I-й Пленум Української Ради профспілок, на якому було обрано Голову та заступника Голови Укрпрофради, членів Президії Укрпрофради, секретаря Укрпрофради. Затверджено завідувачів відділами Української Ради профспілок [24].

Проголошення Перебудови в СРСР наприкінці 80-х початку 90-х років дало поштовх політичним та економічним реформам, активізувало громадські рухи і суспільство до змін. Розпочалися процеси демократизації суспільства, гласності, розширення прав і свобод у громадсько-політичному житті і в господарській діяльності. З іншого боку, на порозі ринкових відносин, виникла економічна нестабільність, тотальний дефіцит продуктів і товарів, зросли ціни.

Вихід із кризового становища полягав у переході до ринкової економіки, де профспілкам належала роль у захисті економічних і соціальних інтересів працівників. Негативні процеси, що відбувалися в країні, суспільстві, послабили позиції профспілок у виконанні захисної функції, з'явилися певні проблеми в їх організаційній будові, структурі, відносинах між профспілковими органами, формуванням і використанням бюджету.

Проаналізувавши ситуацію, що склалася у профспілковому русі на той час, IX Пленум Української республіканської Ради профспілок прийняв рішення про скликання XV з'їзду профспілок республіки, який мав визначити роль і місце українських профспілок, стратегію і тактику їх дій у зв'язку з переходом до ринкових відносин.

5 жовтня 1990 року відбувся XV з'їзд профспілок Української РСР, який за результатами обговорення визнав повноваження Української республіканської ради профспілок вичерпаними та підтримав ініціативу профспілкового активу про проведення наступного дня нового з'їзду [25].

6 жовтня 1990 року відбувся Установчий з'їзд незалежних профспілок республіки, який своїм рішенням та Декларацією утворив Федерацію незалежних профспілок України. Декларацію про заснування Федерації

підписали 25 республіканських галузевих профспілок та 24 регіональні міжспілкові профоб'єднання [26].

З'їзд затвердив Положення про Федерацію незалежних профспілок України, схвалив проєкт Закону УРСР «Про професійні спілки Української РСР», Концепцію профспілок України із соціального захисту прав та інтересів трудящих при переході до ринкової економіки, прийняв Резолюцію про захист населення республіки від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

Згідно з Положенням Федерація незалежних профспілок України (далі ФНПУ) – добровільний союз республіканських галузевих та регіональних міжгалузевих профспілкових об'єднань, інших трудящих, що користуються правом юридичної особи, визнають Декларацію про утворення Федерації та Положення про неї.

Утворена на базі Української республіканської Ради профспілок Федерація незалежних профспілок України проголосила свою незалежність від державних органів, будь-яких політичних партій, рухів, у тому числі принципову позицію про свою самостійність і не входження до будь-яких загальносоюзних об'єднань чи організацій.

ФНПУ утворена з метою об'єднання зусиль профспілок України на захист в органах державної влади, господарсько-політичних та інших структур республіки і країни економічних, соціальних, правових і духовних інтересів трудящих незалежно від їх належності до політичних партій, громадських рухів, походження, соціального стану, статі, освіти, ставлення до релігії та інших обставин. Органами ФНП України визначено З'їзд, Раду, Президію.

Рада Федерації як вищий орган на період між з'їздами на відміну від Укрпрофради, яка склала повноваження, взяла на себе функції не вказівного і контролюючого органу, а координуючого. Того, який на принципах консенсусу, з урахуванням думок усіх членських організацій, формує єдину позицію профспілок, їх ставлення до тих чи інших проблем, явищ і процесів, виробляє тактику спільних дій, відкрито затверджує бюджет.

Визначною подією в житті українського народу стало проголошення 16 липня 1990 року Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки Декларації про державний суверенітет України, яким визначено основи державного, політичного, економічного ладу та підкреслено самостійність і суверенітет України.

Постановою Верховної Ради Української РСР від 24 серпня 1991 року № 1427-ХІІ було проголошено незалежність України та створення самостійної держави – України.

Проголошення незалежності України, демократизація суспільства відкрили дорогу для самостійної діяльності профспілкових організацій в Україні, підвищення їх ролі у захисті прав трудівників.

Важливою віхою на шляху реформування профспілок України став II (позачерговий) з'їзд, постановою якого 21 листопада 1992 року Федерацію незалежних профспілок України перейменовано у Федерацію професійних спілок України [27]. Сповідуючи політику незалежності і правонаступництва

ФНПУ, Федерація профспілок України стала принципово новим самостійним профспілковим центром, який не увійшов до жодної загальносоюзної структури. Однак, окремі політичні сили в Україні, які увесь час були і є у владних структурах і залежні від московських зв'язків не пробачили профспілкам за їх незалежність.

Втративши вплив на профспілки, починаючи з 1992 року окремі групи в парламентсько-урядових та правоохоронних структурах розробляють і приймають підзаконні рішення, які спрямовуються проти українських профспілок, зокрема ФНПУ, а згодом ФПУ під вивіскою як до загальносоюзної громадської організації колишнього Союзу РСР.

Добре знаючи, що такий статус організації може бути тільки тоді, коли її засновниками є суб'єкти, які зареєстровані як союзні та охоплюють певний відсоток союзних територіальних, чого українські профспілки ніколи не мали, помста їм за незалежність розгорталася все з новим маховиком, коли до влади проникали сили, пов'язані «путами» залежності від росії, чи-то політичної, чи фінансової, чи від шантажу останньої або компроматів на «свою п'яту колону» в Україні.

До сьогодні це питання залишається відкритим. Таке ставлення цих сил до незалежних українських організацій і не тільки профспілок, а й багатьох інших проукраїнських громадських інституцій чимось нагадує помсту росії Україні за її Незалежність, та вихід з-під московського ярма. Тому ще більшої уваги потребує вивчення уроків нашої історії та аналізу сучасних подій, причин їх виникнення, впливу і наслідків для новітньої української держави, громадянського суспільства, профспілок і нас українців.

Як зазначив автор книги «Історія профспілок України або боротьба триває» Петро Швець: «Уроки пройденого історичного шляху корисні для вирішення і сьогодні таких важливих профспілкових питань як політична та економічна незалежність, захист соціальних інтересів трудящих, єдність і взаємопідтримка між спілками, іншими громадськими об'єднаннями, активна участь у просвітницькому процесі і культурному житті» [28]. Та продовжив думку, що «Вивчення, узагальнення та всебічний аналіз історії профспілкового руху як соціального явища має велике значення для розвитку та нормування України як незалежної, соціальної держави. Незважаючи на різні спроби ліквідувати профспілки як суспільну одиницю, знищити взагалі, вони збереглися як постійно діюча громадська організація найманих працівників, яка представляє і захищає інтереси робочої сили – найманих працівників, зародившись у горнілі робітничого класу в боротьбі за кращу долю трудівників» [29]. У розвиток цієї думки попереднього автора хочу ще раз повернутися до історії часів УНР, де саме боротьба проти неправди і несправедливості, визиску та експлуатації російською і більшовицькою імперіями об'єднала працівників на українських землях у всеукраїнські профспілки, додавши їм національного характеру свого народу – нескореності і нетерпимості до підлості та зверхності, брехні і облуди, неробства та лукавства.

З часу створення незалежного національного профспілкового центру України – Федерацією профспілок України проведено 8 З'їздів, на яких були прийняті Програмні документи і стратегії діяльності профспілок, враховуючи суспільні процеси та соціально-економічні особливості кожного періоду розвитку і становлення новітньої Української держави.

Сьогодні Федерація профспілок України є одна з найбільших всеукраїнських профспілкових інституцій громадянського суспільства України, яка захищає трудові та соціально-економічні права і представляє інтереси близько 3 млн спілчан у відносинах з роботодавцями, в органах державної влади та місцевого самоврядування, а також з іншими об'єднаннями громадян. До складу ФПУ входять 46 всеукраїнських профспілок, які об'єднують працівників майже усіх галузей економіки країни, гуманітарної і соціальної сфери, сфери послуг, державного управління і місцевого самоврядування, а також 25 територіальних профспілкових об'єднань областей України та столиці.

ФПУ є суб'єктом Генеральної угоди про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні. Одним із напрямів діяльності ФПУ є участь у законотворчому процесі, зокрема правовій експертизі та підготовці пропозицій до законопроектів, проектів постанов Уряду, наказів міністерств, які стосуються умов та охорони праці, заробітної плати, соціального захисту, оподаткування тощо.

ФПУ має своїх уповноважених представників на засіданнях Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади, у Національній тристоронній соціально-економічній раді, Українському координаційному комітеті сприяння зайнятості населення. ФПУ делегувала представників до громадських рад при центральних органах влади, співпрацює з Комітетами Верховної Ради України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, органами виконавчої влади та місцевого самоврядування тощо.

Федерація профспілок України є безпосереднім активним учасником процесу євроінтеграції України до ЄС та достатньо вагомо представлена у міжнародних організаціях (МОП, МКП, ЄКП, глобальних об'єднаннях), де активно лобіює інтереси України на міжнародному рівні.

Сьогодні у час окупаційно-терористичної війни росії проти України, ФПУ здійснює профспілкову дипломатію з багатьма країнами світу, несучи правду про злочини росії проти людяності, про звірства і вбивства мирних громадян і геноцид українського народу, водночас порушує питання про виключення росії та її структур з міжнародних організацій, посилення санкцій, визволення наших полонених, сприяння мігрантам, допомоги Україні і потерпілим від війни та у відбудові регіонів нашої країни.

Наша сила у правді, а перемога у наших діях і єдності українського народу.

Список використаних джерел та літератури:

1 Хронології історії України II випуск 1861-1917, видавництво Академії наук УРСР, Київ, 1940, 72 с.,(1,11).

2 Верстюк, Е.Н. Дзюба, В.Ф. Репринцев. История Украинской ССР Хронологический справочник. Академия наук Украинской ССР, Київ: Наукова думка, 1990, 598 с.,(2-9).

3 Академія Наук Української РСР, Археологічна комісія, Інститут Історії, Центральний державний історичний архів УРСР у м. Києві. Кирило-Мефодіївське товариство. Том 2, упорядники М.І. Бутич, І.І. Глизь, О.О. Франко, наукові редактори тому І.Л. Бутич, Ф.П. Шевченко, Київ: Наукова думка, 1990. с.196. (11).

4 Кізченко В.І. Всеукраїнська учительська спілка [Електронний ресурс] // Енциклопедія історії України: Т. 1: А-В / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. – К.: В-во «Наукова думка», 2003. – 688 с.: іл.. URL: http://www.history.org.ua/?termin=Vseukrainska_uchytelska (12).

5 Нариси історії профспілок України. Київ: Федерація профспілок України, Академія праці і соціальних відносин, 2002, 730 с.; Головний редактор редакційної колегії О.М. Стоян, керівник авторського колективу О.П. Реєнт). С. 109., (13, 15-21)

6 А.П. Гриценко «Всеукраїнська рада робітничих депутатів». Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-30022>;(14)

7 Очерки истории профессиональных союзов Украинской ССР», Киев: Издательство политической литературы Украины, 1983. С. 146, 147, (22).

8 Центральний державний архів вищих органів влади та управління України, (ЦДАВО), Фонд 2605, Української республіканської Ради профспілок. Опис 8. Справа 2. (23) Спр. 6.(24); Опис № 1, Спр. 1.(25, 26); Спр.63 (27).

9 Петро Швець Історія профспілок України або боротьба триває. Київ: видавництво «Міленіум». 164 с. Редактор Є. Драп'ятій.(28, 29).

Київ, березень, 2024 року